

Razred: III5

Predmet: Bezbednost i regulisanje saobraćaja

SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Uputstvo: Ponoviti pojmove obrađene u prethodnom razredu vezane za saobraćajne nezgode (definicija, uzroci nastanka, faze, karakteristični tragovi faza saobraćajne nezgode).

Definicija saobraćajne nezgode

„Saobraćajna nezgoda je nezgoda na putu u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je jedno ili više lica poginulo ili povređeno ili je izazvana materijalna šteta“.

Praćenje saobraćajnih nezgoda

Saobraćajne nezgode sa ozbiljnim posledicama se evidentiraju i prete. Najznačajnije evidencije o nezgodama vode: policija (policajci popunjavaju poseban upitnik SN koji sadrži sve najznačajnije podatke o saobraćajnoj nezgodi i njenim posledicama, treba imati u vidu sledeća ograničenja: policija evidentira nezgode o kojima je obaveštena, policija evidentira nezgode odmah posle događaja); zdravstvene ustanove (za svako lice koje je primljeno na lečenje evidentiraju se svi podaci koji mogu biti značajni za shvatanje povrede, za lečenje i analizu uzorka smrti i sl. Ograničenja koja se javljaju ovde su sledeća: lekari se bave spašavanjem i evidentiraju se svi podaci koji su značajni za lečenje i oporavak povređenih, ne postoji jedinstvena baza podataka); osiguranja (za svaku nezgodu kod koje se pojavljuje zahtev za isplatu štete, osiguranja evidentiraju podatke koji su značajni za isplatu štete. Ovde treba imati u vidu sledeća ograničenja: osiguranja evidentiraju nezgode i posledice za svoje potrebe, osiguranja imaju interes da procenjuju u svoju korist, ove evidencije nisu usaglašene, niti standardizovane, nema jedinstvene baze podataka); sudstvo (u sudovima se vrlo stručno i sveobuhvatno analizira veliki broj nezgoda, a posebno nezgode sa nastradalim licima. Ograničenja su: znatan broj nezgoda se ne analizira na sudovima, sud vodi računa da ne napravi grešku, a posebno da ne osudi nekoga ko nije kriv za nezgodu); upravljač puta (naša preduzeća za održavanje puteva ne vode posebne evidencije o nezgodama, mada bi trebalo da pomognu u definisanju opasnih mesta na putevima i otklanjanju opasnosti); Policija je obično prvi organ koji redovno obaveštava o nezgodi, koji izlazi na lice mesta i evidentira najvažnije podatke o nezgodi. Postoji nekoliko različitih izveštaja i evidencija o nezgodama: hitni izveštaji o nezgodi koji podnose policajci koji prvi izađu na lice mesta, evidencija obeležja nezgoda na statističkim upitnicima koji se unose u jedinstven informacioni sistem MUP-a, evidencija nezgoda kod kojih saobraćajna policija vrši samo obezbeđenje lica mesta, dnevni izveštaji o krivičnim delima, uviđajna dokumentacija o saobraćajnoj nezgodi.

Struktura saobraćajnih nezgoda

Da bi određeno društvo moglo preduzeti adekvatne mere u cilju povećanja bezbednosti saobraćaja, neophodno je da se prilikom statističke obrade nezgode utvrdi njena struktura, koju čine:

1. posledica (sa materijalnom štetom, poginulima, povređenima),

2. učesnici (vozači, pešaci, biciklisti i sl.),
3. vrste i tip nezgode (sudari, nalet na pešaka, izletanje i prevrtanje),
4. broj vozila koja su učestvovala u nezgodi (jedno ili više),
5. izvršilac – lice koje je izazvalo nezgodu (pol, starost i sl.),
6. mesto nastanka (naselje, put, raskrsnica, krivina),
7. vreme nastanka (doba dana, mesec, dan, sat)
8. žrtva (vozač, pešak, putnik i sl.)
9. vozila koja su učestvovala (automobil, autobus, teretno vozilo i sl.).

Faze saobraćajnih nezgoda

Može se reći da se sve vrste, odnosno svi oblici saobraćajnih nezgoda mogu podeliti u dve faze koje se po analogiji i nazivaju:

1. prva faza
2. druga faza

I treća faza koji čini uviđaj – ova faza će biti obrađena na narednim časovima

U prvoj fazi vozila se kreću (zbog toga se ova faza naziva još i dinamička faza – dinamika je nauka koja se bavi proučavanjem kretanja) i vozači kontrolišu vozilo i pokušavaju da izbegnu saobraćajnu nezgodu.

Ovu fazu karakterišu tragovi koji se dele u dve grupe:

1. tragovi vožnje (tragovi guma);
2. smerovi kretanja pojedinih vozila:
3. tragovi kočenja,
4. tragovi klizanja,
5. tragovi zanošenja,
6. tragovi blokiranog točka.

Tragovi iz prve faze su bitni prilikom uviđaja saobraćajne nezgode.

Drugu fazu analize saobraćajnih nezgoda sačinjavaju tragovi:

1. deformacija vozila,
2. tragovi guranja vozila,
3. tragovi grebanja vozila,
4. tragovi vučenja vozila,
5. oštećenja na objektima i predmetima,
6. tragovi povreda na nastradalim licima,
7. tragovi na odeći i obući nastradalih lica.

Fenomenologija (pojavni oblik – greška) saobraćajnih nezgoda

Fenomenologija je nauka koja se bavi opisivanjem i izučavanjem pojava oblika SN, odnosno načina na koji je došlo do saobraćajne nezgode.

Etiologija (uzroci) saobraćajnih nezgoda

Etiologija je nauka koja se bavi opisivanjem i izučavanjem: uzroka, uslova i drugih faktora zbog kojih nastaju saobraćajne nezgode

Trasologija je nauka koja se bavi izučavanjem tragova nastalih usled SN.

Zadatak:

Odgovoriti na sledeća pitanja:

1. Nabrojati uzroke nastajanja saobraćajnih nezgoda
2. Gde su vidljivi tragovi vožnje?
3. Gde nastaju tragovi klizanja?
4. Šta je uvidjaj?

Napomena: Komunikacija preko gubl učionice